

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
II. J. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Az udvari obstrukcio.

Irta: dr. Legányi Gyula.

II.

Ma világszerte a zsarnokságnak újabb fajtájával találkozunk és ennek neve nem a fegyveres leverés, hanem a gazdasági kiszípolozás. Ha sikerül valamely országot gazdaságilag tönkretenni, akkor föltétlen ura vagy politilag is, mert az éhes ember sem nem bölcs, sem nem bátor, hiszen satnya izmok hősokeket nem nevelnek.

A gazdasági leigázásnak egyik módja a kereskedelmi szerződésekkel való becsapás, ahogy bennünket Ausztria harmincz éven át megkárosított s a hogy Németország akarja most a vele szerződésre lépő országokat a maga javára kisajátítani. Az egész keletet igyekszik Németország a maga hatalmi körébe vonni s ha már fegyverrel le nem igazhatja, legalább pénzüket akarja bezebelni, így akarja a Balkán-államokat és Oroszországot ipartermékeivel elárasztani. Ez a meghódoltság legújabb neme, melynek fogása akként szól: áraszd el a világot ipartermékekkel, de

ne ereszd be a külföldi buzát és vágómarhát csak magas vám mellett, s ha a megoldás sikerül, akkor nem kell vért ontani s fegyveresen beavatkozni.

A Cézároknak ez a legújabb fogása arra való, hogy a népek kezeit lekösse és hogy a világot folytonos izgalomba tartsa, ha nem hódító hadjáratokkal, akkor legalább vámháborúsággal. Csak így lehet a népek figyelmét a huszadik század irányeszméjétől elterelni, a társadalmi haladás és megújulás eszméjétől. De hiába! A világ forgó kerekét nem lehet megkötni s a társadalmi reform hamarabb be fog következni, mint a hogy a Cézárok gondolják.

De még se teljesen fejeztem ki a gondolatot, a Cézárok se jik már a társadalmi reform közeli megvalóulását, azért ujtják meg a 18-ik század szent szövetségét, s azért élvezzük ma a hármass és kettős szövetségek terheit. Ez a halogatás és föltartóztatás politikája. De azzal sem érnek semmit, mert Kossuth Lajos már régen megmondta, hogy ő is csak mutató volt az óra lapján s a zsarnokok is

csak mutatók és tizenkettőt üt az óra, mikor az óragép szerkezete a tizenkettes számra szoritja a mutatót.

Politikai hireink.

— Budapest, márczius 7. —

Áruló a vezérbirozságban.

Az ellenzék vezérbirozsága ma délelőtt tíz órakor Kossuth Ferencz elnöke alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak: gróf Batthyány Tivadar, Justh Gyula, báró Banffy Dezső, Holló Lajos, Guiner Gyula, Szederkényi Nándor, báró Kaas Ivor, gróf Zichy Jenő, Polónyi Géza, Komjathy Bela, Hock János, Ugron Gábor, Vazsonyi Vilmos, gróf Zichy Aladar és Sághy Gyula, Gróf Apponyi Albert, Rakovszky Istvan és Toth János, azért maradtak el, mert Bécsben vannak.

A birozság tanácskozásait ma szigoruan bizalmasaknak jelentette ki. Erős vita tárgyát képezte azon körülmény, hogy az udvar és a kormány teljesen tájékozottak a birozság tárgyalásairól, annyira, hogy az egyes felszólalások tartalmát is ismerik. Mivel a vezérbirozság tagjaira titoktartást mondott ki, természetesen nem is ok nélkül voltak arra kíváncsiak, hogy ki szolgál információkkal a kormánynak? Eredményre természetesen nem jutottak. Az ülésen foglalkoztak a holnapi ülés napi-

A markotányosnő.

— Junius hetedike! — kiáltott fel Giberny ezredes, miközben tekintetét a tisztie étköző naptárára függesztette. Átkozott emlékü nap!

— Miért? — kérdezték kíváncsian a tisztiek.

— Katonai pályám egyik legkinosabb eleményére emlékeztem.

— Beszélje el, ezredes ur — faggatták a többiek.

— Ha úgy akarjátok! . . . Husz éves voltam akkor s a 137 es dragonyosoknál szolgáltam mint alhadnagy. Az eset 1871-ben történt, a Commune leverése után. Ezredem Villejuif-ben állomásozott. Alig voltam tíz hónapja a katonaságnál, de milyen tíz hónap volt ez! Alig kerültem ki Saint-Cyrből, Metzbe helyeztek át. Egymásután értem meg a Borny-i, Gravolette-i, Saint-Privat-i, Coincy i Ladonchamps-i napokat, azután mint fogoly Németországba kerültem, amikor onnét visszatértem, elülről kezdhettem. Jött Yory bevétele, a küzdelmek Párisban és Párisért . . .

Amikor az eset történt, mint említettem, Villejuif-ben állomásoztam, nem volt semmi különös dolgom, nyugodtan teltek napjaim.

Egy reggel magához hivatott az ezredes.

— Ön harminczkét emberrel Fort-Bicêtre-be fog indulni — szolt keményen az ezredes. Huszonkét kommunardot fog átvenni. Előre is figyelmeztetem, felelősséges megbizás. Nem minden veszély nélkül való. Töltesse élesre a fegyvereket s figyelmeztesse a foglyokat, hogy élve, vagy halva rendeltetési helyükre fogja kísérni.

Átkozott megbizás!

— Nagy felelősséggel jár megbizása! — figyelmeztetett újból az ezredes. Aggódás fogott el, de engedelmesskednem kellett s egy fél óra múlva már nyeregben ültem a harminczkét dragonyossal s Vaugirard-ral, az altiszttel.

Fort-Bicêtre parancsnoka egy öreges fehér haju vasgyuró volt.

— Itt a foglyok névsora — szolt hozzáam nyersen.

— Különösen két fogolyra figyelmeztetem, elég dolgot adtak nekem is, önnek is különös figyelmébe ajánlom őket. Az egyik Ledru, egy rettenetesen veszekedő ficzkó, a másik Pechard Malvin, valaha markotányosnő volt a 138 dik zászlóaljnal; iszonyu furia, aki a Commune alatt egy tucsat emberünket küldte a másvilágra.

Le ne vegye róla a szemét! Azt a

gézenguzt meg ovatosság szempontjából állítsa a menet élére. Ha akaratoskodik, egy kis kardlap nem fog ártani!

Átvettem a foglyok névsorát; valamennyinek bilincs volt a kezén. A markotányosnő egy halavány arczu szép leány volt; nagy villogó szemek tekintettek ki arczából, piros tollal diszitett kis sapkája alól kuszált haj lógott az arczaba. Szurós tekintete, mondatom, zavarba hozott!

A foglyokat kettesével állítottam föl. Ledrut a sor élére küldtem. Megtörtöttem a fegyvereket, elosztottam a dragonyosokat s megadtam a jeit az indulásra.

Iszonyu hőség volt s alig haladhatunk előre. Amikor észrevettem, hogy Ledru az egyik lábára sántit, felültettem az egyik dragonyos mögé.

Később saját felelősségemre megparancsoltam, hogy a foglyok kezéről vegyék le a bilincseket, úgy velekedtem, hogy így gyorsabban haladhatunk, amikor pedig egy-egy falun áthaladtunk, vizet és bort hozattam a számukra. Meg akartam őket nyerni s nem tudom engedékenységemnek köszönhettem-e, de a foglyok arca barátságos mesolyra derült.

A markotányosnő kezéről természetesen nem vettem le a bilincset. Amikor

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgyeket, hogy bevásárlási utunkból haza térve női- és gyermek felöltő áru- és divatszociális újításokkal házukat a legújabb szereltük fel, melynek szives megtekintésére meghívjuk a t. hölgyeket.

Tisztelettel
Darvas Testvérek
női- és gyermek felöltő áruhaza
DEBRECZEN, Fótér a Hungaria mellett.

rendjével is és úgy határozták, hogy az ellenzéki pártoknak javasolni fogják, hogy egyezzenek bele abba, hogy a Haz rövid határidőre ismét elnapolja magát.

Az áruulásra vonatkozólag a *Budapesti Hírek* a következő részleteket írja:

A szövetkezett ellenzéken óriási a felháborodás. Meggyőződtek ugyanis arról, hogy olyan megbeszélésekről és határozatokról tudnak Bécsben, tehát Budapesten a miniszterelnöki palotában, amelyek titokban tartását becsületszóval fogadták a bizottsági tagok.

Nyilvánvaló tehát, hogy a bizottság tagjai között áruló van, sőt az ellenzéken már határozottan meg is nevezik az árulót.

A tényállás az, hogy a vezérlő-bizottság nyolcz nappal ezelőtt tartott ülése azzal kezdődött, hogy a bizottság tagjai becsületszavukra megfogadták, hogy mindabból, amit tárgyalni fognak, egy betűt sem árulnak el senkinek.

Annál nagyobb volt tehát a meglepetés, mikor öt nap múlva kétségtelen bizonyossággal megállapították, hogy Tisza István grófnak a bizottság tárgyalásairól a legaprólékosabb részletekre is kiterjedő s a valósággal mindenben egyező tudomása van.

Mivel a vezérbizottság néhány tagja azt hiszi, hogy ismeri az indiszkrécio

elkövetőjét, nem valószínű, hogy a koalíció vezérlő bizottságának összetételében maholnap változás fog következni.

Az „Uj Hírek“ című délután megjelenő ujság (mely Tiszáékhoz artozik) leplezelen kárörömmel tárgyalja a csunya esetet és a részletek feltáráásával igyekszik fűszerezni az esetet és izgatni a kedélyeket. E tudósítás, melyben sok a czélzatosság, így hangzik:

A szövetkezett ellenzék vezérlő bizottsága ma viharos ülésre ült össze. Nemesak a bizonytalanság érzése háborította föl a vezérek kedéjét, hanem az a körülmény is, hogy az áruulás vádja nehezedett mindegyikre.

— Ki volt az, a ki a mi nagy titkunkat elárulta? — az a kérdés tükröződött vissza minden szemben.

Ahogy megérkeztek a vezérek a függetlenségi párt körhelyiségébe, apró csoportokra oszlottak és halkán tárgyalták azt a skandalumot, amely tegnap pattant ki. Sorra vették a „gyanusokat“, akik a kormánynak elmondták, miről tanácskoztott a vezérlőbizottság és hogy a vezérlőbizottságban sincs meg az egység és békeség.

— Érthetetlen! — kiáltott föl Bathányi Tivadar — hiszen mindnyájan becsületszavunkat adtuk, hogy titokban tartjuk az értekezlet lefolyását? . . . *Hát akadt volna valaki közöttünk, aki megszegte a szavát?* . . .

Zichy Aladár gróf — aki tudvalevőleg november tizenhatszadikán éjszaka megeskette az ellenzéki képviselőket kipirulva vette át a szót:

— Igen, uraim! a polgári becsü-

— Hadnagy ur, most elcsábítom a leányt!

Én a menet élére lovagoltam. Hirtelen éles sikoly hangzott s utána egy pisztolydurránás.

A szegény Chambenoit holtan bukott le a lóról s vér borította el egyszerre. Vállába hosszú kés volt ütve. A markotányosnő — nem tudom hogy történhetett — kiszabadította kezét a bilinesből s megölte a szegény fiut.

Ebben a pillanatban Vaugirard ösztönserűleg sűtötte el pisztolyát a leányra, aki rögtön meg is halt.

— Bocsásson meg hadnagy ur — szólt zavartan s halotthalványan Vaugirard — a pisztoly magától sűt el.

A markotányosnő holtan bukott a lóra. Bal halántékából lassan szivárgott ki a vér. Szeme még akkor is mosolygott, nyitva maradt ajka mintha azt mondtotta volna:

— Ez temiatad van, versaillesi kutya! Amikor a foglyokkal megérkeztem, rögtön jelentést tettem.

— Kapitány ur! Huszonegy fogoly és egy halott.

— Rendben van! — szólt a kövér kis csendőrkapitány,

— Összesen tehát huszonkettő, hadnagy ur!

— Most már megérthetik önök — szólt az ezredes tisztársaihoz, milyen emlékeket idéz föl előttem a mai nap . . .

Richard O. Monroy.

letszó nem ér semmit. Azt ajánlom, hogy minden tanácskozásunk elején tegye le mindenki az egyházi esküt a feszület előtt . . . Ennek azután lesz ereje! Nagy csönd támadt Zichy Aladár szavaira. Néhány perc múlva Kossuth Ferencz pedig így szólt:

— Ez talán kissé sok lenne! Hiszen a bizottságok vannak olyan tagjai . . .

— *Azok esküdjének meg disznóbőrön!* — mondotta valaki csendesen, akinek a kilétét azonban nem lehetett megállapítani.

— Vannak olyan tagjai — folytatta Kossuth — akiknek a vallásuk tiltja a le- s ület előtt való eskütételt . . .

Nem is bolygatták többet ezt a kérdést, hanem áttértek a képviselőház ülésének dolgára.

Olay Lajos nyilatkozata.

Szigetvárról írják, hogy Olay Lajos tegnap a választói értekezletre hívta össze, melyen tájékoztatta őket a politikai helyzetéről. Elmondta, hogy az új minisztérium csak a szövetkezett ellenzék soraiból kerülhet ki. A szövetkezett ellenzék programjáról a következőket mondta Olay Lajos:

Az eddigi miniszterek, államtitkárok és azok a főispánok, akik gróf Tisza István politikáját helyeselték, az új kormány alatt nem viselhetnek hivatalt. Az önálló gazdasági berendezkedést oly módon véli megváltani, hogy 1907 ben nem kiegyezést, hanem — vámszerződést kötünk Ausztriával, 1907-ben pedig felállítanak a magyar határon a vámsorompókat. A magyar nemzeti állam kiépítésére szükségesnek tartja a magyar nyelv kötelező voltát minden vonalon, hivatalokban és iskolákban, a választói jog kiterjesztését, a fokozatos adóemelési rendszer megvalósítását és a szociális kérdések megoldását.

Tisza is nyilatkozik.

Gróf Tisza István az újdonsült főurak lapjában a német kereskedelmi szerződésről és az önálló vámterületről nyilatkozik igen hosszán. A nyilatkozatot párbeszéd formájában közlik, mely Tisza és az illető ujság tudósítója között folyik. A sok szónak rövid vejeje az:

1. A német szerződés megkötésének tényével Magyarországon még csak morális obligó sem következik be arra az esetre, ha a külön vámterület felállítására határozza el magát. Ezt a németek is így tudják.

2. Magyarországra most is előnyösebbnek tudja a közös, mint az önálló vámterületet.

3. Beismeri, hogy az 1809 : XXX. t. cz.-et megszegte, de nem fél az esetleges vádtól, mert a többség már előre megadta a felmentést.

Ez az egész.

Vármegyénk és vidéke.

Az öngyilkos 84 éves 48-as honvéd.

Szerelmi bánatból felakasztotta magát.

Ha regényt írna valaki erről, futóbolondnak tartanák és ime, az élet, ez a nagy regényíró, megcsinálja ezt a képtelenséget.

Ismert alakja volt Hajdunánás vá-

mellette ellovagoltam, rám köpött s hangosan ordította:

— Te átkozott, versaillesi kutya!

Később a földre vettette magát:

— Egy tapodtat sem megyek tovább

— kiabálta torkaszakadtából.

— Megállj! — vezényeltem a katonáimnak.

— Ön nem akar tovább gyalogolni?

— Nem, öl meg, ha akarsz, de innét nem mozdulok.

A nap már mélyen alájárt s sietnünk kellett, hogy mielőbb Versaillesbe érjünk, ahonnét még az éjszaka Villejuifbe kellett jutnunk.

— Akkor kénytelen leszek öut is, mint Ledrut egy dragonyos mögé ültetni, de mondhatom, hogy ez még kellemetlenebb lehet!

— Csinálj velem, amit akarsz, te utálatos! — kiabált a leány. Az őrtület villogott ki tekintetéből s megértettem, hogy mindenre el van szánva a kis furia.

— Allons! — szóltam két dragonyos hoz. — Kössétek meg s ültessétek Chambenoit mögé.

Chambenoit volt a legkedveltebb katonám, egy szőke bajszú fiatal ember, akit az apja különösen a lelkemre kötött s aki végigcsinálta velem az egész hadjáratot s akivel együtt kerültem Németországba is.

A küzdelem iszonyu volt a leánynyal. Harapott, karmolt, toporzékoit s éktelenül visított, de végre mégis Chambenoit mögé került a lóra, Chambenoit mosolyogva monddta:

szükséges divat öltönyöket és felöltöket a legmodernebb kivitelben készítek bel- és külföldi szöveteimből. Tisztelettel

Moskovits József

uri szabó, Flac-utca 40. keresztlélet.
Ugyanott tanuló fővételik.

A Tavaszi idényre

1905. n
rosának a
48 as hon
aki igen s
éves korá
vevén a 4
Ez 21
házaspár a
éldégt, d
ségben, m
szerint az
kődő, zsen
nemrégiben
aki ezért e
Az ör
után és m
zaspár cziv
dülés, ugy
hozzá. De
hajthatatlan
emberöltőv
— Ne
őreg 48-as.
— Ne
vágta vissz
necske mer
— No
én kivégze
családi per
őreg ember
Elment
magan az
falba vert s
Ilyen m
Az új
Debreczen—
tendő vasut
főn kezdődött
rását kezdtek
nyig járták b
Hajdúámsón
elkerüli, me
megtagadta a
lást. A vonal
leti Dénes m
vasutezredbe
reczen város
Hajdúármegye
Mihály és dr.
sek. Ma szer
tatják a vona
Megfele
szoboszlói e
séggel Bette
választotta
jelöltje Szá
lelkész volt,
tak megnyu
nyében s D
együtt megf
A felebbezé
telenségi ok
terjed. A
esperes 1—
bíró biz
egyházmegy
az egyházk
tároz. Maga
mat kelteti
csillapítani
kedélyeket s
eljárás, meg
tétet. Hog
egyhamar v
az intézked

rosának az öreg K. Nagy István volt 48 as honvéd. Az erős fájú, öreg hajdu, aki igen szerelmes természetű volt, 63 éves korában újra nősült, feleségül vevén a 49 éves Török Zsuzsánnát.

Ez 21 év előtt történt. Az öreg házaspár a 10 korona havi nyugdíjból éldegélt, de nem valami nagy békeségben, mert az asszony vallomása szerint az öreg honvéd dérdur kötözködő, zsémbes ember volt, sőt még nemrégiben kést fogott az asszonyra, aki ezért el is hagyta.

Az öreg ember elment a felesége után és mintha csak valami fiatal házaspár czivódása lenne az összezördülés, úgy kérlete, hogy térjen vissza hozzá. De a 70 éves menyecske olyan hajthatatlannak mutatkozott, mintha emberöltővel lenne fiatalabb legalább is.

— Nem jösz? adta fel a szót az öreg 48-as.

— Nem, azért sem, soha em — vágta vissza hetykén-petykén a vénecske menyecske.

— No hát ha nem jösz, akkor én kivégzem magam — mondta ki a családi perpatvarban a végítéletet az öreg ember.

Elment és otthon végrehajtotta önmagán az ítéletet. Az ágy mellett a falba vert szegre felakasztotta magát.

Ilyen regényeket csinál az élet.

Az új vasut. Amint már írjuk, a Debreczen—Nyirbalkány—Nagykállókat építendő vasutvonal közigazgatási bejárása hétfőn kezdődött meg. Kedden a vonal bejárását kezdték meg és Debreczentől Nyiradonyig járták be a vonalat, amely a népes Hajdusámson községet 7—8 kilométernyire elkerüli, mert a község képviselőtestülete megtagadta a községekhez való hozzájárulást. A vonal bejárásában részt vettek Kelti Dénes műszaki tanácsos, Kau Gyula vasutvezetési százados, Aczél Géza, Debreczen város főmérnöke, Latinovits Mihály, Hajdú-ármegye részéről, Gaál Endre, Láber Mihály és dr. Szirmai Richard engedményesek. Ma szerdán és holnap csütörtökön folytatják a vonal bejárását.

Megfelebbezett papválasztás. A szoboszlói ev. ref. egyház nagy többséggel Bélteky Lajos mándoki papot választotta meg lelki pásztorául. Ellenjelöltje Szabó Antal balmazújvárosi lelkész volt, kinek párthivei nem tudtak megnyugodni a választás eredményében s D. Tóth Mihály 27 társával együtt megfelebbezte a papválasztást. A felebbezés anyagi és alaki érvénytelenségi okokat hoz fel s több ivre terjed. A vizsgálat teljesítésével az esperes 1—1 egyházi és világi tanácsbíró biz meg s első fokban az egyházmegye, másod és végső fokban az egyházkerület időszaki bírósága határoz. Maga a felebbezés érthető izgalmat keltett s korántsem alkalmas lecsillapítani a választás óta felzavart kedélyeket s ha hosszadalmas lesz az eljárás, még éleszteni fogja az ellentéteket. Hogy pedig a vizsgálat nem egyhamar végződik be, feltehető abból az intézkedésből, hogy az esperes uta-

sította a szoboszlói egyháztanácsot, hogy a megtámadott lelkészi állás ideiglenes helyettesítéséről sürgősen gondoskodjék.

Hajdunánáson az iparos dalkör márczius hó 15-én saját pénztára gyarapítására a korona összes termében zártkörű tápevizsgálommal egybekötött hazafias dalestélyt rendez. Az estély műsora: 1. „Szózat“ éneklő dalkör. 2. „Nemzeti dal“, szavalja Máró István. 3. „Élj őseink hazája“, éneklő dalkör. 4. „Márczius 15-én“, szavalja Rimár Pál ur. 5. „Kossuth induló“, éneklő dalkör. 6. „Alkalmi beszéd“ szavalja Dobrossy István karvezető. 7. „Lágyan czeng az estharangszó“, éneklő dalkör. 8. „Kossuth sirja“, szavalja Mikó Gyula. 9. „Márcziusi tárogató“, szavalja Paulovics Pál. 10. „Himnus“ éneklő dalkör.

Gyanus halál. D. Nagy József szoboszlói tanyai majoros e napokban a esutka mellett hirtelen összeesett, s mire a városba szállították: meghalt. Arczán külsérellem volt látható, s gyanu merült fel, hogy gazdája ütötte meg. A megejtett rendőri bonczolás kiderítette, hogy a halál oka szélütés volt, az arcz sérülés a leesés következtében keletkezett.

Cseléd-leány sorsa. Kun Borbála nádudvari illetőségű cseléd-leány érezte, hogy a tiltott gyümölcs megártott neki s bajában Dézsi Zsuzsanna kabai lakosnőhöz fordult, ki adott is neki porokat, a mitől a baja elmúlik. Be is vette a port és méhmagzatát elvételte. Gazdája azonban bejelentette a bűnös leányt, a ki ellen és Dézsi Zsuzsanna ellen magzatelhajtás miatt megindult az eljárás.

Eladott gyógyszerár. Benke László hajdudorogi gyógyszerész 48.000 koronáért eladta a gyógyszerárát Widder Péter szobornczi gyógyszerésznek.

Mi az ujság?

Márczius 7-én.

A Marton utcai dráma. Budapestről jelentik: A Marton utca 13 ik számú ház kapualjában tegnap éjjel lejátszódott véres szerelmi drámanak az egyik hőse Darmstädter György háztulajdonos már lényegesen jobban van. A golyókat a délelőtt folyamán kivették a melléből, mire nagyon megkönnyebbült és a sebláza is csökkent. Az orvosai biztosra veszik a felgyógyulását. Darmstädter Ferencz holttestének bonczolása iránt még nem történt intézkedés.

Letartóztatott tanító. Eszékről jelentik táviratunk, hogy Eichner Miksa 51 éves izraelita tanító az ügyesség gondjaira bízott iskolás leányokkal való visszaélés miatt letartóztatott.

Párviadal a motorkocsin. A maga nemében páratlan és részleteiben komikus párviadalról számolnak be brüsszeli lapok. A belga főváros egyik gazdag magánzójának a leánya megbetegedett. Orvost hívtak a beteghez. Az apa rémülete leirhatatlan volt: az orvos hashártyagyuladást állapított meg. Azonnal elküldtek másik orvosért. Ez pedig más diagnózist csinált: hogy a beteg agyhártyagyuladásban szenved. A diagnózisnak volt egy másik része is: hogy ugyanis az első számú orvos számár. A napokban a városrész lakói két veszett gyorsasággal rohán gépkocsit láttak; mindegyik veszedelmes kanyarulatokat tett, hogy egymást megelőzze. Látszott, hogy egyik gépkocsi a másiknak üldözése elől akar menekülni. Végre utól is érte, el is hagyta az üldözött az üldözöttet. Ekkor megszűnt a futóverseny. A gép-

kocsik megálltak s kezdődött az ütőverseny. A hashártyagyuladás Aesculapja korbáccsal kezében támadta meg az agyhártyagyuladás orvosát és a hátán bizonyította be neki, hogy ő nem számár. A második számú orvos egész orvosiatlan nyelven, laikus módon káromkodott és ütött, ahogyan tudott. A nézők meggörbültek a nevetéstől. Végre is a rendőr fejezte be a lovagiatlanság szabályai szerint a párviadalt. A rendőrségi hivatalban folytatták tudományos vitatkozásaikat. A beteg leány azonban meggyógyult s a harmadik orvos, akit elhívtak, megállapította, hogy a második számú orvos éppen olyan számár, mint az első, mert a betegnek váltóláza volt.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 175. Bérlet 127. szám (A)
Debreczen, szerda, 1906 márczius hó 8-án:

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, márczius hó 9-én, bérlet 128-ik szám „B“

Sulamith.

(Jeruzsálem leánya.)

Zsidó daljáték 4 felvonásban.

Műsor: Péntek, bérlet 129-ik szám „C“ — Bob herczeg Operett. — Szombat, bérlet, 130-ik szám „A“ — Az arany patkó Vigjáték — Vasárnap d. u. bérlet zűnetben, félhelyárrakkal — Elnémult harangok. Szinjáték. — Vasárnap este bérlet-zűnetben — János vitéz. Daljáték. — Hétfő, bérlet 131-ik „B“ [először] — A boszorkány Dráma.

A boldogság. Bilhaud és Hennequin fejetetejére állított erkölestelenségei nem nagy, de — sajnos — elég diszes közönséget vonzottak az este színházunkba. Istenben boldogult Angelottinak bizonyára megtiltotta volna kötelességtudó rendőrségünk azt, hogy jobbára helyőrségünkben és szalmaövegyeinkből kikerült közönséget hasonló tisztátalan dolgokkal szórakoztassa... A színház azonban más, oda lányaink és asszonyaink járnak és aztán ott nem is a rendőrség psrancsol, hanem a magábanvéve is leginkább család apákból álló magas színügyi bizottság.

A boszorkány. Szorgalmasan folynak a szinpadai próbák Sardou Viktor 5 felvonásos nagy szabású drámájából, melynek címe „A boszorkány“. A dráma az egész személyzetet foglalkoztatja, a két vezető szerepet Jeszenszky Irén és Palágyi Lajos játsszák.

A mulató istenek. Megkezdődnek a zongora próbák Lehar Fereucz 3 felvonásos operettjéből a „Mulató istenek“-ből. Az operett először a magyar színházban került színre s eddig 25 előadást ért meg.

Az apáca regénye.

[Krisztus menyasszonya, mint napszámosné.]

Néhány héttel ezelőtt az Orsolya szűzek nagyváradai zárdából eltűnt M. Alojzia 44 éves apáca, ki okleveles tanítónő és az intézetben az elemi negyedik osztályát tanította.

Eltűnése alkalmával társnői sejtették, hogy szerelmi história készítette a már nem éppen ifju hölgyet arra, hogy megváljon a

zárda falai közül. Hollétét azonban az intézet nem kutatta.

A szerelmes apáca nem is távozott oly messzire Nagyváradtól. Görbed községbe ment, hol felkereste Skribek András 22 éves napszamos legény lakását, kivel a szerelmi viszony már két évvel ezelőtt kezdődött, midőn a legény a zárda veteményes kertjében végozte mindennap a földműves munkát.

Akkor szövődött a korra, valamint társadalmi állásra egymástól távol álló két egyén közt az a szoros szerelmi viszony mi arra készítette a 44 éves apácát, hogy hagyja el a zárda épületét, az ottani kényelmes lakást s felváltsa azt alacsony egész szegényes pór-lakással, Skribek ugyanis szegény napszamos legény, ki mindennapi keresetéből él és tartja el öreg anyját.

M. Alojzia apáca annyira ragaszkodott Skribekhez, hogy midőn ez a mult évben Nagyváradon szolgált, mint póttartalékos, a zárda növendékekkel küldött be részére a kaszárnyába naponként finom ételeket és italokat.

M. Alojzia most már Skribekkel egy fedél alatt él s nagyon fogadja, hogy mi helyt megkezdődik a munkaidő, ő is segít a kapával kenyeret keresni imádjójának, kiért a zárda zord falai között oly sokat imádkozott . . .

UJDONSÁGOK.

— **Csiky Lajos amerikai utja.** Ma délután 5 órakor, hisszük, hogy Debreczen értelmiségének, tekintet nélkül a felekezetre, színe s java találkozik a városháza nagytermében. A debreczeni ev. ref. theologiai akadémia tudós és érdemes tanára, a társadalmilag is igen tevékeny Csiky Lajos tanár ekkor ösmerteti nagy tervét (melyhez Debreczen közönségének erkölcsi támogatását kéri) amerikai körutjáról, a melyre a debreczeni egyetem érdekében szánja. Az amerikai gazdag protestáns világot nyilvános előadások, felolvasások tartásával akarja felhívni a debreczeni református egyetem létesítésének anyagi támogatására. Nagy és szép a cél, melyet Csiky Lajos maga elé tűzött és mivel benne miadazon kellékek megvannak, hogy azt sikeresen megvalósítsa; nagy érdeklődéssel és szeretettel járulunk törekvéseihez. Hiszük, hogy Debreczen művelt közönsége is felkarolja a nagy eszmét és a mai zászlóbontásnál jeleseink ott lesznek.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Régészeti ásatások.** A muzeumi ad hoc bizottság Oláh Károly kulturtanácsnok elnöklése mellett ma délután ülést tartott s megállapodott abban, hogy az idej régészeti ásatások

programjában fölvevett lelőhelyek feltárásához márczius 22-én fog hozzákezdeni Ohattelkházán, ahol az Árpádkori ohati apátság maradványait keresi, s ahonnan már eddig is felszínre került néhány darab régiség. Ohaton a bizottság Gara Alajos nagybérlő vendége lesz. Ohatról a hortobágyi vasuti állomás mellett Bivalyhalomhoz száll, amelyből néhány év előtt rövid próbaásás után igen érdekes sírok kerültek elő; más alkalommal pedig ugyanott Téglás Gábor egy Diocletian korabeli aranypénzt talált. Márczius 29-én pedig a halápi sírmező felásását kezdik meg. E terület egy része Maurer Emil tulajdona, aki szíves készséggel engedi meg a kutatást; másik része pedig a városé. Az ásatások iránt Kada Elek kecskeméti polgármester, a kiváló régész és történetíró olyan melegen érdeklődik, hogy azoknál maga is jelen lenni óhajt. Az ásatások idejéről tehát Oláh Károly értesíteni fogja Kecskemét város tudós polgármesterét, aki tavaly is 600 avar sirt ásatott fel.

— **Jászay Rezső a szabad iskolában.** A Bartha Béla előadásait egy nem kevésbé érdekes ciklus követi a szabad iskolában. Jászay Rezső dr. a román kath. főgimnázium nagy tudású, világlátott igazgatója ma szerdán d. u. 8 órakor kezdi meg előadását a magyar művelődéstörténet köréből. Régi szükségét pótol Jászay főtisztelendő ur és a szabad iskola, mert mindenki tudja, hogy műveltségről ott beszélni ám lehet, ahol a művelődéstörténet ismerete hiányzik. Az ingyenes előadás ismét a kereskedelmi akadémiában lesz.

— **A postacsomagok terjedelmessége.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kereskedelmi miniszter az 1911. évi „Postai Tarifák” II. része 10. §-ában foglalt ama rendelkezését, mely szerint a postai súrdij tekintetében terjedelmesként kell kezelni a ládákat, kosarakba és egyéb szilárd tárgyakba csomagolt, folyékony vagy törékeny tárgyakat tartalmazó ama postacsomagokat, melyekre a feladó figyelmeztető jelzést ír vagy palackidomot rajzol, ezenel hatályon kívül helyezi. Egyebekben a postacsomagok terjedelmességére nézve fennálló szabályok nem szenvednek változást.

— **Meghaltak.** Benedek Árpád ev. ref. 48 éves, Orosz Ferenc ev. ref. 54 éves, Kozma Imre ev. ref. 30 éves.

— **A debreczeni ev. ref. tanítóképző intézet hazafias ifjúsága 1905. márczius 15-én a főiskola dísztermében emlékünnepeket rendez, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja: az ifjúsági zenekar, Karakas István 2. tk. vezetése mellett. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: dr. Barcsa János, az irodalom tanára. 3. „Magyar kardal.” Szerzte: P. Nagy Zoltán, tanítóképző intézeti ének- és zenetanár. Előadja: a „Csokonai énekkar.” Munkácsi György 4. tk. vezetése mellett. 4. Emlékbeszéd. Irta és felolvassa: Jambor Lajos 4. tk. 5. Sirvavigadó nóták. Előadja: az ifjúsági zenekar, Karakas István 2. tk. vezetése mellett. 6. „Talpra magyar!” Szavalja: Dávid Sándor 4. tk. 7. Népdal egyveleg. Előadja: a „Csokonai énekkar.” Munkácsi**

György 4. tk. vezetése mellett. 8. Alkalmi óda. Szavalja: Beke József 3. tk. 9. „Rákóczi induló.” Előadja: az ifjúsági zenekar, Karakas István 2. tk. vezetése mellett. Az ünnepély kezdete 4 és fél órakor. A meghívó belépti jegyül szolgál. Kegyes adományok a Kossuth-szobor-alap javára köszönettel fogadtatnak.

— **Rabló cigányok.** A debreczeni határban, a mikepécsi országuton a kofák tyukokkal és kenyérral megrakott szekeret cigánykaraván támadta meg. A kofákra pisztolyokat szegeztek, mitől ezek rémülten menekültek, hátrahagyván a szekeret lovasától, mindenestől. A debreczeni csendőrség még aznap megindította a nyomozást a cigányok ellen és a rablóbandát kézrekerítette. A rablást ugyanazon hajduszoszlói cigányok követték el, akiket a szoboszlai betörésekért fogtak el. A veszedelmes karavánt akkor átadták az ügyészségnek, mely ideiglenesen szabadlábra helyezte a cigányokat, akik az ideiglenes szabadságot arra használták fel, hogy éjszaka az országuton megtámadtak és mindenükből kifosztottak néhány aszonyt. A cigányok a vallás során beismerték a rablást, melyet a csendőrök különben is rájuk bizonyítottak. Most azon fáradoznak a csendőrség, hogy a rablított szekeret, lovakat, meg a szekeren levő holmit megkerítsék.

— **Eljegyzés.** Szilágyi Albert volt helybeli lakos jelenleg a bécsi Kellemann és Scharman cég képviselője eljegyezte Friedman Márton és neje szeretett leányát Irmuskát Földesen.

— **Jogász táncostély.** F. hó 6-án megtartott jogász táncostélyen felülfizettek alább felsorolt urak, kiknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség: Dr. Kovács Sándor 3 kor., dr. Jászi Viktor 5 kor., dr. Kun Béla 3 kor., Racsek János (Tépe) 10 kor., özv. Kallós Lajosné 4 kor., ifju Wolafka Nándor 3 kor., dr. Ujlaki Hugó 2 kor., ifju Ozory István 5 kor., Oláh Károly 4 kor., Ethey János (Hajdusámson) 4 kor., Németh András 8 kor., Materny Lajos 2 kor., Oláh Barna 1 korona.

— **Tyukhussal élő kutya.** Nem valami művelt városi kutyáról esik a szó most, aki tudományánál fogva még a legszigorubb nyelvészeket is joggal megköveteli, hogy személynek tekintsék, hanem aféle közönséges tanyai kutyáról, amelyből kitört az uri mód utáni vágy, az igények kielégítése utáni törekvés, amelyről oly sokat szaval az eszmék apostola, Gál István. Ime, hová fejlődött már a társias (szociális) élet? Tyukhust követel a tanyai kutya is, de mert gazdája, a „munkauzsorás” nem ad neki, mert alighanem magának sincsen módja, szegény kutya az erőszak terére lép, lerombolja a társadalmi rendet és erőszakkal szerzi meg azt, ami eddig csak a gazdagok, a gyüölt vagyonyos osztály kiváltsága volt: a tyukhust. Huszti Gábor nagycserei 9. szám a lakos azonban, akinek már 11 tyukját fojtotta és ette meg a Tunyogi János kutyája, a megsértett jogrend helyreállítását követeli, szóval kártérítést és büntetést a gazda részére, sőt panaszában a kutyát ko-

Az összes téli árukat, gyapjuszövet, parketék

Vége a Télnek Női- és gyermek kabátokat bámulatos olcsón kiárulják

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI üzég.

loncz viselésére kéri kötelezni, szóval vissza akarja állítani a kutya-rabszolgaságot. A rendőrség pedig, a durva középkor intézményeinek ezen utolsó maradványa, természetesen eleget fog tenni a Huszti Gábor kérésének. Ilyen dolgok történnek ebben a kutyaviágban.

— **Az osztálysorsjáték** keddi húzásaán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

100.000 koronát nyert: 93275.

10.000 koronát nyertek: 36165

90970.

5000 koronát nyertek: 17451 33049

56684 87119.

2000 koronát nyertek: 4303 5063

49971 58116 61541.

1000 koronát nyertek: 9700 26497

27728 27926 37524 69764.

500 koronát nyertek: 578 3202 4741

6000 6154 10830 11211 11697 14439 14548

18094 29916 22535 23888 25837 27293

28076 29409 29833 32155 34632 38584

38787 38928 39414 40882 42246 42518

43691 48197 48397 69440 50527 55164

55735 55861 59498 60955 62228 63770

64388 65431 67016 68478 74223 74667

76452 79476 84597 84619 88859 89200

90428 90793 98525 96840 101423 104893

105420 107266 107864 108643 109961

108990 109320.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Lopások.** Nyilas Julis kut utca 10. sz. a lakosnak az udvarra kitergetett fehérneműt hétfőn délután ismeretlen tettes ellopta. A kár mintegy 60 korona. — Goldstein Eszter varróleányt panaszt emelt F. Zsófi cseléd ellen, akit azzal vádol, hogy az ujjasát ellopta. A rendőrség a vizsgálatot mindkét lopási ügyben megindította.

— **Debreczeni birtokváltások.**

Csnjkos Bertalan és neje Vinkler Erzsébet veszik a debreczeni 6356 és 5344 sztkvben foglalt összesen 32 hold 870 négyszögöl njosztású földet Sinka Sándortól 26000 kor. — Bayerlein Mihály és neje Oláh Julianna veszik a debreczeni 5770 sztkvben foglalt Busi utca 1 sz. házat Váradi Józseftől 9200 kor. — Horváth István és neje Lokodi Sára veszik a debreczeni 6112 sztkvben foglalt 680 négyszögöl Csapó kerti szőlőt Rölling Edvárd és neje Horváth Juliannától 2600 kor. — Böszörményi István és neje Monus Julianna veszik a debreczeni 3129 sztkvben foglalt 2 hold 563 négyszögöl ujosztású földet Kovács Istvántól 2000 koronáért.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok kik felejthetetlen jó férjemnek végzettségén részt vettek és bánatunkat némileg enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetemet. Özv. Vértessy Józsefné.

— **Debreczen legszebb** berendezésű kávéháza ma kétségtelenül a Magyar Király kávéház, hol estonként felváltva elsőrendű cigányzenekarok játszanak. Ma Kiss Béla tart hangversenyt teljes zenekarral. Pontos és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

— **Előrangú gyógyviz.** —

Kiváló köptető és óvagyemelő szer.

Málnási Mária-forrás

természetes alkális sós savanyvíz.

Irodalom és művészet.

Könyves Tóth Kálmán debreczeni ref. lelkésznek és régi érdemes írónak megjelent a legújabb könyve. „Életem alkonyán” gyűjtőcím alatt beszélyeket adott ki. A könyv izléses és kellemesen olvasható kiállítása a Városi nyomdát dicséri. 210 oldalra terjed a vaskos kötet; a melynek az ára 3 korona. Ösmertetésére sort keritünk és az érdemes szerző nevében értesítjük a t. megrendelőket, hogy a megrendelt példányokat a napokban küldi szét és a mű (az érdemes szerzőnél) még e hó végéig rendelhető meg.

25 év története. A Debreczeni Tisztviselők Önségélyező Egyesülete már 25 év óta működik közhaszonra. E sikereiben dus 25 év történetét a sokoldalú és fáradhatatlan Zoltai Lajos avatottollal ösmerteti. A tanulságos füzetet a mi lapunknak is megküldték.

Könyv a női szivről. Strébely Gyula debreczeni fiatalember (Késes u. 6. sz.) „Női sziv (új mesék)” czimű könyvet ad ki, mint előfizetési felhívásban mondja: „Az ideálistikusan reális irányzatnak szegődött hívél és ebbeli hitvallását bocsátja a nagy közönség elé”. A könyv márczius hóban jelenik meg. Ára 1 korona.

Egy elhibázott élet története czim alatt Erdélyi Géza, gazdasági tanintézetünk hallgatója egy regénykötetet ad ki. A kötet még e hónapban minden könyvkereskedésben 2 koronáért kapható lesz. Előjegyzéseket már most is elfogad a szerző.

Rabló az ágy alatt.

Vakmerő rablási kísérlet.

Vakmerő rablási kísérlet történt tegnapelőtt a máramarosmegyei Polyána községben, ahol Babusa Károly nevű 70 éves nyugalomba vonult ügyvéd majdnem áldozatul esett egy betörőgyilkos merényletének.

Az öreg Babusa az uradalmi erdőszhez ment látogatába. Amikor eltávozott hazuról, a gazdasszonya is átmont pár percze a szomszédba s e közben az ajtókat nyitva hagyta. Ebben az időben ment át a falun Murcsán Tódor nevű oláh ember, aki még karácsony táján szökött meg a nagyenyedi fegyházból s azóta a határszélek közelében bujkálva lopásból és rablásból élt. Ez az ember észrevette, hogy egy csendőrzárör közeledik feléje. A meglepett ember, mielőtt a csendőrzök észrevették volna, hirtelen beugrott Babusa lakásába s miután az ajtókat nyitva találta, bement az öreg ur hálószobájába, ahol a szekrény mögött huzta meg magát.

Nemsokára ezután hazaérkezett Babusa gazdasszonya is, aki mit sem sejtve, az öreg ur szobájának az ajtaját kívülről bezárta. A bezárt rabló ekkor az ágy alá bujt, mert attól tartott, hogy ha az ablakon át távozna, az utcán észrevehetik. Este 7 óra után hazajött az öreg ügyvéd s miután megvacsorázott, lefeküdt, de körülbelül tíz óráig az ágyban olvasott. Amikor a lámpát eloltotta, nemsokára gyenus neszt hallott. Fölkelt, gyertyát gyújtott és körülnézett a szobában.

Mikor az ágy alá tekintett, legnagyobb meglepetésére egy embert látott ott. Az öreg ur segítségért kiáltott, de a következő perczben már a rabló kiugrott az ágy alul s torkon ragadta az öreg embert, aki kétségbeesett küzeelmet fejtett ki a támadóval. A dulakodás zaját meghallotta a szomszéd szobában lévő gazdasszony, aki segítségért kiáltott.

A vészkiáltást meghallották a szomszédban lakó erdőgyakornokok is és befüttak. A rabló ekkor már leteperte az öreg embert és fojtogatta. Mikor a három erdőgyakornok beuyított a szobába, a rabló menekülni akart, de megragadták és erős küzelem után megkötözték. Az öreg Babusa már teljesen alélt volt s csak nagynehezen tudták eszméltre téríteni, de azóta súlyos beteg. A rablót átadták a csendőrségnek.

TÁVIRATOK.

Zichy Nándor és az uralkodó.

Budapest, márczius 7. A néppárt ma esti értekezletén Zichy Nándor gróf arany gyapjas, vitéz, beszámolt az uralkodónál történt kihallgatása eredményéről. Hosszas párbeszéd fejlődött ki köztök. Minden felszinen levő dologról beszéltek, végül a koalíziós miniszterium kinevezését ajánlotta. *Az uralkodó hallani sem akar a nemzeti követelések teljesítéséről.*

— E nélkül pedig nincs kibontakozás — felelte Zichy.

— **Még ön is így beszél!** — kiáltott fel a király. **Még ön is!**

— **Ha ön is őszintén kívánja tudni felség véleményemet és megösmerni a magyarországi helyzetet** — felelte Zichy — **akkor nekem is így kell beszélnem.**

Az uralkodót nagyon leverte és elkésertette ez a válasz.

— **Hát nincs más megoldás?** — kérdezte kétszer is.

— **Nincs** — felelte Zichy Nándor és ezzel a kihallgatás végét ért.

Az ellenzék felir a királyhoz.

Budapest, márczius 7. A szövetekezett ellenzék a királyhoz intézendő felirat megszerkesztésére külön bizottságot küldött ki Kossuth Ferencz elnökle alatt. A bizottság tagjai Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf és Eötvös Károly. A felirat a hét végére elkészül.

Barabás Béla Arad képviselője marad.

Budapest, márczius 7. Barabás a szövetekezett ellenzék vezérő bizottságának határozata folytán az aradi megbízó levelet tartja meg. A váczkerületben Prónay báró lép föl 48-as elvekkal.

Holnap ülést tart a Ház.

Budapest, márczius 7. A képviselőház holnap ülést tart Justh Gyula elnökle alatt. Napirend előtt Holló

— **JAVALLATOK:** —

a torok, gége, légső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmánál, vérszegénységénél, köszvény és izomcsuszánál.

— **Kapható:** —

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Lajos fog felszólalni a Tisza-kormány utólagos tulkapásai ellen. Szóvá fogja tenni az új nemesítések, bárósítások és kinevezések dolgát is, amely annyival is inkább keltett méltó megütközést és felháborodást, mert a kormány jóval túllépte azt a határt, amely a folyó ügyek vezetésén túl van. A képviselőház különben rövid időre újra elnapolja üléseit.

Lesz-e újabb házfelosztás?

Budapest, márczius 7. A bécsi politikai körök, élükön Khuen-Hédervary gróffal azon mesterkednek, hogy a királyt a Ház újabb felosztására bírják. A szabadelpvüparti politikusok ugyanis olyan megoldási módokról is beszéltek, hogy az ország a 67-es alap mellett nyilatkozott meg, nem pedig ellene, tehát újra meg kell kérdezni a nemzetet. A helyzet olyan, hogy a politikai helyzet megoldását hosszú időre elodázza. Az ellenzéki politikusok a királyi kihallgatáson egyértelmű nyilatkozatokat tettek, úgy hogy Andrássy nyilatkozata is fedi Kossuthét. Bizonyos azonban, hogy újabb házfelosztás esetén 250 függetlenséggel szemben még 50 szabadelpvüparti sem fog mandátumhoz jutni.

Az újabb kihallgatások.

Bécs, márczius 7. Az uralkodó ma fogadta Hodossy Imre szabadelpvüparti képviselőt, a miniszterelnökjelöltet, gróf Apponyi Albertet és Tóth János háznagyot. Kihallgatás előtt Khuen töltött hosszabb időt a királynál, aki 12 és fél órakor fogadta Hodossyt, aki a háromnegyed óráig tartó kihallgatás után kijelentette az újságírók előtt:

— Igazán zavarban vagyok, mert a király semmire sem hatalmazott fel. Az uralkodó jóakarattal van a magyar nemzet iránt és ha a többség urai megtalálják az okosság és a mérséklet utját, akkor könnyű lesz a kibontakozás.

Tóth János háznagyot 1 óra után fogadta az uralkodó ötnegyed óráig tartó kihallgatáson. A gazdasági külváltság és a nemzeti engedmények ügyében ő is ugyanazt az előterjesztést tette, mint a többi 48-as politikus. A pályaudvaron az újságírók előtt kijelentette, hogy a helyzet változatlan. Ha az uralkodót 36 évig nem álltja a szabadelpvüpart, akkor nem lenne oly merev az uralkodó álláspontja.

Mikor Tóth János távozott a Burgból, már ott volt Apponyi Albert, akit nyomban 50 percig tartó kihallgatáson fogadott az uralkodó. Apponyi, aki a kihallgatás után nyomban Eberhardra utazott, koalíciós kabinet kinevezését javasolta.

Mint a „Figyelő“, a 48-as párt könyomatosa jelenti, a helyzet, bár nem reménytelen, de a megoldást a szabadelpvüparti politikusok kétszínűsége késlelteti.

Az előrenyomuló japánok.

London, márczius 7. A japánok minden oldalról megkezdték az előrenyomulást Mukden felé. A japánok a legutóbbi harcokban óriási mennyiségű löszert zsákmányoltak. Az oroszok helyzete kétségbeesítő. A harc az összes orosz hadállások ellen egyszerre fog megkezdődni.

Agyonvert tolvajok.

Véres eset a hegyek közt.

Véres boszút állott néhány valcsórai ember egyik munkástársán, akit lopáson értek. A tél beálltával ugyanis a krassó-megyei Valcsóra községből néhány ember favágást vállalt a kincstári erdőben. A végzett munkát pénzzel és fával fizettek a munkásoknak. A múlt hó végén fejezték be a munkát s ekkor kiosztották a munkások részére jutott famennyiséget is, amit aztán a munkások külön egymás közt kiosztva, ott az erdőben összeraktak.

A munkások között volt Krecsun Amram nevű ember is, akinek pénzre lévén szüksége, elhatározta, hogy az ő failletményét eladja. Kiment tehát kocsival az erdőbe, hogy a saját fáját felrakja. Az erdőben nem volt senki, ő tehát gondolt egyet egyet s nem a saját fáját rakta fel és vitte el, hanem a másik munkástársát, a mit aztán bevitt Karánsebesre és jó pénzért eladta.

Ez a siker felbátorította Krecsunt s negyednapra ismét egy kocsit fát vitte be Karánsebesre, a mit szintén eladott. Így folytatta ezt vagy négy ízben anélkül, hogy a saját fájához hozzányúlt volna. Vasárnap reggel a munkások kimentek az erdőbe megnézni, lehetne-e már hazaszállítani a fájukat, Legnagyobb meglepetésükre azonban abból már jórészt hiányzott. Megtudták ugyanakkor, hogy Krecsun már aznap is őket megelőzve künn járt az erdőben és egy kocsit fát vitt el. A megkárosultak elhatározták, hogy kilesik Krecsunt, amikor ez visszajön a városból.

Aznap deltájban találkoztak is vele. Krecsun be volt pálkázva, a kocsiban feküdt s a vele volt tizenhét éves fia hajtotta a lovakat. A fiu bevallotta, hogy Karánsebesen voltak s fát adtak el. Erre többi munkások követelték Krecsuntól, hogy a pénzt adja át nekik, amit az azonban vonakodott megtenni, amiből verekedés támadt s eközben Dán György, Komoran Szilviusz, Radován Illés és Gruja Simon az öreg Krecsunt és a fiát ott az uton agyonverték és a náluk talált pénzt elvették tőlük. A véres hullákat aztán bevitték az erdőbe s ott száraz falevelekkel letakarták. A mint a lovak gazdátlanul hazaértek, Krecsun felesége rosszat sejtve futott a csendőrséghez, ahol előadta aggodalmát. A csendőrség megindította a nyomozást, aminek eredménye az lett, hogy másnap már kiderült a gyilkosság s a tettesek is kézrekerültek, akik aztán megmutatták, hogy hol rejtették el a véres hullákat. A négy gonosztevőt letartóztatták.

Törvénykezés.

Tolvaj rikkanos. Papp Gábor h-hadházi születésű 17 éves helybeli újság elárúsító egyén január hó 7-én Halász Nándor debreczeni ékszerésztől 36 korona 50 fillér értékű matt ezüst szivarkatárczát ellopott. A főtárgyaláson ezt előbb tagadta, de később töredelmesen bevallotta, hogy azt előtte ösmeretlen embernek eladta. Az

enyhit 9 körülmények mérlegelése mellett csak egy havi fogházra ítéltetett. Felebezett.

Elítelt tolvajná. A debreczeni törvényszék Juhász Lajosné Gáti Esztert több rendbeli lopásért, amelyekért már régebben elíteltetett, összbüntetéséért 1 év, 6 hó és 14 napi börtönrre ítélte. Belenyugodott.

Megverte a mezőrendőrt. Nagyon vérmes természetű ember lehet Horzenek Mihály hajdusámsoni lakos 52 éves gulyás, aki súlyos testi sértés büntetével volt vádolva, mert Hajdusámsonban a múlt év október hó 15-én Zudor János mezőrendőrrel összeszólalkozott és öt bottal úgy megütötte, hogy azon sérelem 20 napig gyógyult meg. Ezen tettéért 21 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítéltetett, amibe belenyugodott és az ítélet jogerős lett.

Panasz az ügyvédek ellen. Fabiny Ferencz, a szegedi királyi ítélőtábla elnöke, kimutatást állított össze arról, hogy a tábla területéhez tartozó törvényszékeknel hány ügyvéd ellen volt eljárás az utolsó három év alatt. Ime az eredmény: A szegedi törvényszéknél 122 panasz érkezett be, a szabadkai törvényszéknél 95, a nagyikindai törvényszéknél 105, a nagybecskereki törvényszéknél 68, a zombori törvényszéknél 35, az ujvidéki törvényszéknél 61. Összesen tehát 464 panaszt adtak be a szegedi táblai kerületben, ami bizony elég szép szám.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. márczius 3.

Készáru üzlettelen.

1905. októberi buza	17.40.—42
1905. áprilisi buza	19.88.—90
májusi buza	19.76.—78
októberi rozs	14.10.—12
1905. áprilisi rozs	15.66.—68
októberi zab	12.42.—44
1905. áprilisi zab	14.42.—44
1905. májusi tengeri	15.18.—20
juliusi	15.06.—08
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23.50.—60

Szerkesztői üzenetek.

H.-né Debreczen. Igaza van a színháznak, mert a páholyszék alatt egy páholyban elhelyezett ülőhely értendő. Ha a páholyban négy, vagy öt szék van, annyit van joga az igazgatóságnak eladni, tekintet nélkül arra, hogy ismerik-e egymást, vagy sem.

Nyilttér.*

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a hölgy közönség szives tudomására hozni hogy a Tavasz bevásárlási utamból haza érkeztem és raktáramat kiváló szép Női-, leány felöltők, valamint kalap újdonságokkal láttam el és azok a mindenki által elismert legolcsóbb árak mellett szerzhetők be, melyek megtekintésére a hölgy közönséget tisztelettel meghívom.

Rózsa Lajos

női divat áruháza
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

**Női ruhaszövet
Blous selyem
De laine és
mosó kelme
ujdonságok**

megérkeztek

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Debreczen iparának fejlődését

mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy elsőrendű munkaerők telepednek meg minden szakmában. Ezt azon a kálomból mondjuk, hogy a **Kossuth-utca 8. szám alatt** Angol szabóhoz címzett férfi ruha üzlet nyílt meg rövid idővel ezelőtt. Az üzlet tulajdonosa **Rosenberg József** igazi elsőrendű munkaerő, több éven át párisi, londoni és new-yorki elsőrangú műhelyekben foglalkozott. A világlátott iparos most Debreczenben érvényesíti külföldön szerzett tapasztalatait. Az idei tavaszon már bizonyára az általa készített elegáns öltönyöket fogja viselni

városunk előkelő közönsége.

**Szélűző, görcscsillapító
Bibergeil-csöppek.**

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

Egy üveg ára 1 kor.

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2,50)

postán nem küldetik. — Kapható

**Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)**

A Dr. Borsos-féle

hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növekedését és annak színét nem változtatja meg.

**1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.
1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.**

Kapható:

**MIHALOVITS J. gyógyszertárában
DEBRECZEN, Főtér 31. sz.**

**A Gróf Degenfeld József
és Dr. Balkányi Miklós urak
„Erzsébet” szőlőtelepén**

kitünő minőségű gyökeres szőlővessző, nemes gyümölcs-oltvány és spárgagyökér **olcsón megrendelhető**

Iroda:

Debreczenben, Kossuth-utca 32. sz.

Államilag vizsgált takarmánynak való

répa és luczerna magvak

Gyorsan száradó

Festék és padlómáz

előnyös árban kapható

KOHN HENRIK

fűszer- és festék üzletében

⇒⇒ **Gróf Degenfeld-tér 7.** ⇐⇐

A Polgári Takarékszövetkezet

IX. évtársulatába beiratkozások és felvételek **mulasztási illeték felszámítása nélkül** márczius hó végéig eszközölhetők.

A szövetkezet tagjainak a legutóbbi négy évi ciklus alatt 72611 K. 44 f. hasznot eredményezett, melylyel a törzsbetétek **teljes 6% kamatoztatását** biztosította.

Nyolczéves törlesztéses jelzálogi, valamint személyi hitelre kiadott kölcsöneit a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

A kölcsönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre s egy összegben lehetővé tett fizetése, továbbá **az utólagos kamat elszámolással engedélyezett kölcsönök** a hiteltkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Az igazgatóság legújabb határozata szerint 2000 koronán felül kölcsönöknél a 6% kamaton **tul semminemű kezelési illeték nem számíttatik**, valamint elhárított a betevők azon hátránya, hogy felszámolt betéteiket a rendes közgyűlés megtartásáig gyümölcsözetlenül visszatartották, amennyiben az igazgatóság határozata szerint **ezután a felszámolt évtársulat betétei után a kifizetésig kamat megtérítést fog nyújtani.**

Bejelentések a IX. évtársulatba naponként 9-től 12-ig, délután 3-5-ig eszközölhetők az intézet Piacz-utca 83. szám alatt levő hivatali helyiségében.

Ruggyanta-bélyegzőket

tetszés szerinti szöveggel 2 korona árban készít az **ELSŐ DEBRECZENI RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR** és **NYOMDA**, ahol mindenféle nyomtatványok olcsó árban szerezhetők be Simonffy-utca 5. sz. (Sesztina ház.)

A t. gazdaközönségnek!

Van szerencsénk ajánlani elsőrendű államilag ólomzárolt **arankamentes löhere és luczerna magot**, ugyisintén eredeti **quealinburgi** kitünő csiraképeségű **répamagvakat** és **komócsia fűmagot** legolcsóbb napi áron.

Kiváló tisztelettel

Holländer Adolf és Fia

Piacz-utca 28. szám.

13623/1904. Tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alföldi takarékpénztár végrehajtatonak, Virág József és neje Geder Eszter végrehajtást szenvedő elleni 150 kor. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a debreczeni 8708. sz. tjkvben A + 1. sorsz. 3888/31. hrsz. a. fevett csapókerti beltelekből álló ingatlanra az árverést 1462 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1905. évi márczius hó 27-ik napján délután 3 óra** kor a kir. tszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 146 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Debreczen, 1904. évi december hó 29. napján.

Hegedüs, kir. tszéki bíró.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepénél.

Tulajdonos:

Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

